

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/130/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622203581
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Tisová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6622203581.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Silvie Tisovej a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, pobytom A. X, B., t. č. F. XX, G. H., právne zastúpená: JUDr. Andrea Oroszová, advokátka so sídlom Žižkova 19, Košice, a otec I. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom J. XX, F., právne zastúpený: JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka so sídlom Štúrova 20, Košice, o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 17P/59/2022 - 1002 zo dňa 24.04.2024 a na odvolanie otca voči uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 17P/59/2022 - 1064 zo dňa 14.05.2024, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 17P/59/2022 - 1002 zo dňa 24.04.2024 m e n í tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .
- II. Uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 17P/59/2022 - 1064 zo dňa 14.05.2024 z r u š u j e .

odôvodnenie:

1. Uznesením č. k. 17P/59/2022 - 1002 zo dňa 24.04.2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie 1“) Okresný súd Lučenec (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rozšíril rozsah styku otca s maloletým (mal.) A. na každý páry týždeň od soboty 08.30 hod. do nedele do 12.30 hod.

Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie po právnej stránke z ust. § 2 ods. 1 a 2, § 360 ods. 1 a § 361 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 324 ods. 1 a 2, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 a 2, § 330 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

Rozhodnutie odôvodnil tým, že je potrebné pristupovať k rozšíreniu styku otca s maloletým, ktorý bol naposledy upravený uznesením súdu prvej inštancie č. k. 17P/59/2022-559 zo dňa 10.01.2024 postupne tak, aby nedochádzalo k emočnému preťaženiu dieťaťa vplyvom odlúčenia od matky, avšak zároveň dať otcovi priestor na rozvíjanie vzťahu so synom, a to vrátane nočného prespávania u otca. Pokiaľ ide o matku a kolíznym opatrovníkom namietanú nepripravenosť maloletého na zotrvanie v starostlivosti otca počas noci, mal za to, že kým maloletý neskúsil u otca tráviť čas aj počas noci, nie je možné zistiť jeho pripravenosť, resp. nepripravenosť spať v domácnosti otca. Dal do pozornosti, že aj tak sa bude otec zdržiavať v bezprostrednej blízkosti bydliska matky, čo mu umožňuje v prípade nepokoja maloletého tohto vrátiť aj v nočných hodinách spať k matke tak, ako tomu bolo aj v prípade iných zložitejších situácií. Naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov odôvodnil potrebou prehlbovania vzťahu maloletého s druhým rodičom, ako aj okolnosťou, že matka k rozšíreniu styku dobrovoľne nepristúpi. Poznamenal, že dochádza k rozšíreniu styku z 12,5 hodín za víkend na 28 hodín, čo podľa neho nepredstavuje razantný zásah do starostlivosti matky, ktorý by mohol ohroziť zdravý vývin maloletého. Mal za to, že dodržiavanie času spánku a kojenie maloletého v danom štádiu konania už

nepredstavuje prekážku realizácie styku otca s maloletým, a teda jeho spánkový režim sa nenaruší, keďže v súčasnosti už uspaniu dieťaťa nepredchádza ani kojenie matkou. Uviedol, že pokiaľ matka preukáže, že vplyvom stresu sa u maloletého psychické problémy prejavujú zvýšenou chorobnosťou, a to správou z vykonaného vyšetrenia klinickej psychologičky, bude súd prvej inštancie postupovať podľa jej odporúčania.

2. Zrušenia napadnutého uznesenia 1 sa matka domáhala návrhom zo dňa 25.04.2024, považujúc ho za nesprávne s poukazom na lekársku správu - nález C. E. K., L., klinickej psychologičky (ďalej len „psychologička“), v ktorom táto okrem iného neodporúčala separovať dieťa od matky s odporúčaním na postupnú adaptáciu dieťaťa na pobyt mimo domova. Podľa matky výsledky samotného vyšetrenia nie je možné spochybňovať, pretože ide o objektívnu správu z vyšetrenia maloletého, na ktorom boli prítomní obaja rodičia, pričom otec osobu psychológa nenamietal. Keďže rozšírený styk so spaním neodporučil ani kolízny opatrovník ani klinická psychologička, považovala matka za evidentné a nesporné, že zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a potreba bezodkladnej úpravy pomerov neboli splnené.

3. Proti napadnutému uzneseniu 1 podala matka v zákonnej lehote aj odvolanie, majúc ho za nedostatočne odôvodnené s tým, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dôkazy a skutkovú situáciu. Považovala za kontralogické, ak tento nariadil neodkladné opatrenie a súčasne uviedol, že styk ním nariadený bude zmenený po tom, ako bude preukázaná nadmerná psychická preťaženosť maloletého po styku s otcom prostredníctvom klinickej psychologičky. Takýto postup hodnotila ako nebezpečný pokus najprv vystaviť mal. dieťa rozsiahlemu styku s otcom vrátane prespania bez matky cez noc, ktoré dosiaľ toto nikdy nerealizovalo a potom čakať na reakciu dieťaťa, či sa u neho prejaví stres, trauma, choroba a pod., resp. čakať na správu od psychologičky, ktorá sa má k rozšíreniu styku vyjadriť z medicínskeho hľadiska. Podľa nej išlo o absurdný a nezmyselný postup, keď neboli splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia.

Pokiaľ súd prvej inštancie považoval za potrebné ešte ďalšie šetrenie, podľa matky nebol dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže styk otca s maloletým sa realizoval, a to pre neústupčivosť otca aj v prípade choroby dieťaťa. Matka uviedla, že napadnutým uznesením 1 ide o nezdravý a neprimeraný zásah do potrieb mal. dieťaťa vo veku 3 rokov bez hlbšieho porozumenia jeho potrebám a emóciám. Zlepšený vzájomný vzťah otca s maloletým nepovažovala za dostatočný dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 360 a nasl. CMP. Podľa nej možno nariadiť neodkladné opatrenie, len ak by matka odopierala otcovi styk s dieťaťom, čo už nie je daný prípad a neodkladným opatrením nemožno rozširovať styk, keďže tento inštitút nemá nahrádzať konanie a rozhodnutie vo veci samej. Taktiež poukázala, že od poslednej úpravy styku prešli iba tri mesiace, v rámci ktorých nedošlo k žiadnym významným okolnostiam odôvodňujúcim zmenu doterajšej úpravy. Taktiež je podľa matky nemysliteľné vystaviť celkom jednoznačne nepripravené dieťa na styk s prespatím pri otcovi bez matky a potom v hraničnej situácii ho odovzdať v noci matke tak, ako to dôvodil súd prvej inštancie rátajúci s tým, že dieťa vystaví stresovým situáciám, ktoré bude aj tak zachraňovať matka. Prístup súdu prvej inštancie považovala za arbitrárny bez správneho a dostatočného vyhodnotenia dôkazov a bez dostatočného a presvedčivého odôvodnenia. Navrhla napadnuté uznesenie 1 zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Uznesením č. k. 17P/59/2022 - 1064 zo dňa 14.05.2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie 2“) súd prvej inštancie zrušil napadnuté uznesenie 1 a súčasne uložil povinnosť rodičom a maloletému podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradenskopsychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „RPPS“) u psychologičky C. A. H. v trvaní 6 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia. Po právnej stránke ho odôvodnil § 363 CMP s tým, že z predloženej správy psychologičky vyplynula silná emočná naviazanosť maloletého na matku, pričom bolo odporúčané maloletého neseparovať od nej a zároveň podporovať vzťah k obojom rodičom v harmonickej atmosfére. Mal za to, že odporúčanie psychologičky postupne adaptovať dieťa na pobyt mimo domova nedalo odpoveď na to, či je možné u maloletého započatť adaptáciu na nočné prespávanie u otca. Keďže medzičasom bol maloletý vyšetrený detským psychiatrom C. F. M. (ďalej len „psychiatrička“) vzhľadom na jeho ťažkosti (zmena správania, výrazné úzkostné prežívanie, poruchy spánku), ktorá neodporučila predĺžovať pobyt maloletého u otca, dospel súd prvej inštancie k záveru o zmene pomerov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie napadnutým uznesením 1 nariadené, a preto ho zrušil.

Nakoľko psychologička považovala za vhodné pokračovať v psychologickej starostlivosti v rámci psychologického vedenia rodičov na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré rodičia s dieťaťom navštevovali, súd prvej inštancie za účelom sledovania dieťaťa, prevencie úzkosti a podpory vzájomnej komunikácie rodičov, vyjadriac potrebu filiálnej terapie uložil rodičom povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu v zmysle § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine s tým, že po uplynutí obdobia 6 mesiacov bude vyhodnotený naplnenie jeho účelu.

5. Proti napadnutému uzneseniu 2 podal otec v zákonnej lehote odvolanie, navrhujúc jeho zrušenie a súčasne, aby odvolací súd zaviazal súd prvej inštancie na postup podľa ust. § 6 ods. 1 CMP a postúpenie veci Mestskému súdu Košice ako miestne príslušnému.

Podľa jeho názoru napadnuté rozhodnutie vydal súd, ktorý nebol miestne príslušný, zdôrazniac, že konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností je vedené od jeho začatia na miestne nepríslušnom súde, nakoľko jediným bydliskom mal. A. určeným dohodou rodičov je adresa J. XX, F., č. bytu 5, ktorý nadobudli rodičia do svojho podielového spoluvlastníctva 13.10.2020, kde bez akýchkoľvek pochybností mienili viesť spolužitie a vychovať maloletého a kde si aj registrovali trvalý pobyt.

Poukázal na to, že keď matka 15.07.2022 opustila spoločnú domácnosť, najprv bývala v F., následne bez súhlasu otca zmenila bydlisko mal. A. z F. do B., čo preukazoval komunikáciou rodičov v období 09 - 12/2022, kedy výslovne vyzval matku na návrat. Pokiaľ otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na Okresnom súde Lučenec na úpravu styku s mal. A., vyplynulo to z jeho situácie, kedy mu matka dlhodobo znemožňovala akýkoľvek styk s maloletým. Na nesúhlase so zmenou bydliska zotrval aj v podaní zo dňa 19.04.2023. Pokiaľ sa aj súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 12.02.2024 námietkami otca zaoberal, selektívne vychádzal z tých listín, ktoré preukazujú otcovi snahu byť v kontakte a zabezpečovať starostlivosť o maloletého bez ohľadu na jeho pobyt, a oddelil ich od tých, v ktorých jednoznačne vyjadroval nesúhlas so zmenou jeho bydliska. Mal za to, že účasťou na pojednávaniach pred súdom prvej inštancie si len plnil povinnosti účastníka konania a pokiaľ sa stretával so synom v B. a v G. H., nevyjadril svoj súhlas so zmenou jeho bydliska, ale len túžbu byť s ním v kontakte a udržiavať s ním vzťah. Namietal, že miestnu príslušnosť má súd skúmať aj bez námietky počas celého konania. Podľa neho ako argument nemôže slúžiť skutočnosť, že podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na prvostupňovom súde, nakoľko tu sa vedie konanie vo veci samej, pričom však aj v tomto poukázal na miestnu nepríslušnosť súdu prvej inštancie, na ktorú upozornil aj v podaní z 05.02.2024, na pojednávaní 12.02.2024, ako aj v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z 25.03.2024, a teda bolo povinnosťou súdu prvej inštancie vec postúpiť Mestskému súdu Košice.

Ďalej namietal, že súd prvej inštancie zrušil neprávoplatné rozhodnutie, ktoré bolo napadnuté odvolaním, pričom mu žiadne ustanovenie CSP ani CMP neumožňuje obísť zákonom predvídaný postup korekcie tohto rozhodnutia v odvolacom konaní odvolacím súdom a vylúčiť právne účinky svojho vlastného rozhodnutia tým, že napadnuté uznesenie predtým, než by na základe riadneho opravného prostriedku mohol jeho vecnú správnosť posúdiť odvolací súd, zruší. Skutočnosti uvádzané ako dôvody pre zrušenie neprávoplatného uznesenia 1 boli podľa otca skutočnosťami, ktoré boli spôsobilé byť preskúmané v odvolacom konaní a pokiaľ matka podala voči napadnutému uzneseniu 1 odvolanie, neexistoval právom predpokladaný dôvod na rozhodnutie o zrušení napadnutého uznesenia 1.

Ďalej zdôraznil, že napadnuté rozhodnutie 2 nie je v najlepšom záujme maloletého, nakoľko sa ním zasiahlo nielen do práva otca na výchovu a starostlivosť o jeho mal. dieťa, ale aj do práva mal. A. na starostlivosť obidvoch rodičov a na rozvíjanie rovnocenného styku s nimi. Z obsahu napadnutého uznesenia 2 je podľa otca zrejmé, že kľúčovým dôvodom boli dve správy z vyšetrenia mal. A., a to psychologičky a psychiatricky, pričom predovšetkým z poslednej z nich súd prvej inštancie vyvodil, že predĺžovanie pobytu u otca by mohlo ovplyvniť jeho ďalší vývoj vzhľadom na výraznú naviazanosť na matku. Otec mal za to, že súd prvej inštancie nevyvinul žiadnu snahu, aby návrhy matky posúdil v kontexte s dôkazmi preukazujúcimi nerešpektovanie otca ako rodiča, hoci z doterajšieho obsahu spisu je zrejma neprehraditeľná a nespochybniteľná snaha matky ovplyvňovať existenciu a vývoj vzťahu medzi ním a maloletým. Podľa neho tak učinila predovšetkým tým, že sa presťahovala 02.09.2022 z F. do B., hoci od 15.07.2022 sa otec stretával s maloletým každý deň až každý tretí deň; od 11.11.2022 do 06.12.2022 mu neumožnila žiadne stretnutie. V ďalšom otec poukázal na podľa neho svojvoľné rozhodnutie matky o tom, kedy a na ako dlho sa s maloletým stretne, vyčísliac že od 09/2022 do 12/2022 mu bolo umožnené stretnúť sa spolu na 23,5 hodiny, v roku 2023 do rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 29.09.2023 spolu 38,5 hodín. Tvrdil, že od nariadenia neodkladného opatrenia sa stretnutia síce stali pravidelnými, ale matka neposkytovala otcovi žiadnu súčinnosť v tom smere, aby styk prebiehal komfortne pre maloletého, neodpovedá na dopyty ohľadne jeho zvykov a preferencií, odovzdáva

mu syna na popoludňajšie stretnutie nevyspatého a unaveného, trvajúc na tom, aby jej ho vracal v stanovenom čase, a to aj vtedy, keď maloletý zaspí.

Považoval za vylúčené, aby zdravotné problémy maloletého mali psychosomatický základ v styku s otcom, dajúc do pozornosti prehľad jeho styku v priebehu roku 2022 a 2023, keď matka opakovane neumožňovala otcovi styk s maloletým z dôvodu jeho zlého zdravotného stavu, pričom podľa správy pediatričky z 02.04.2024 dieťa trpí len bežnými infekciami dýchacích ciest. Podľa neho matkin opis z priebehu vyšetrenia u psychologičky je celkom zjavne hysterizujúci a nezodpovedá skutočnému priebehu vyšetrenia. Mal za to, že správa psychologičky matku neuspokojila, a preto dieťa dala vyšetriť u psychiatričky, a to už bez otca, aby nikto nemohol sponchybníť matkinu verziu vzťahu maloletého k otcovi. Dal do pozornosti, že lekárska správa psychiatričky okrem opisu správania maloletého ďalej už obsahuje len reprodukciu vyjadrení matky, pričom sú prevzaté do objektívneho nálezu, hoci psychiatrická objektívne nemohla pozorovať nič ohľadne správania maloletého k otcovi. Vzhľadom k tomu odporúčania o nepredlžovaní styku otca s maloletým s ohľadom na možný negatívny vplyv na ďalší psychický vývoj maloletého nemajú podľa neho žiadnu relevanciu. Podľa otca napadnutým uznesením 2 súd prvej inštancie rezignoval na svoju povinnosť konať v záujme maloletého, keď jeho styk s otcom vo veku 3 rokov obmedzil na 12,5 hodiny v priebehu dvoch týždňov, a teda mu nie je možné vytvárať a rozvíjať vzťahovú väzbu. Podľa názoru otca mal využiť všetky prostriedky, aby dôsledky správania matky reparaoval.

6. Kolízny opatrovník zotrval na svojom názore, aby maloletý nebol vystavený stresu z dôvodu odlúčenia od rodiča, v starostlivosti ktorého sa nachádza a súčasne, aby nedošlo k úpadku vzťahu s druhým rodičom. Odporučil, aby rodičia pokračovali v sociálnej intervencii na RPPS.

7. Podaním zo dňa 12.06.2024 matka oznámila, že C. A. H. z RPPS ani nikto v rámci ÚPSVaR Lučenec nevykonáva filiálnu terapiu, a preto ju nebude realizovať; podľa nej nie je ani vymáhateľná, keďže sa nenachádza vo výroku napadnutého uznesenia 2. Poukázala na to, že nie je v jej finančných možnostiach podstupovať takúto terapiu súkromne.

8. Podaním zo dňa 16.07.2024 otec doplnil, že matka neposkytovaním mu informácií o maloleťom sa snaží udržiavať svoju dominanciu a údajné zdravotné a psychické problémy maloletého využíva celkom zjavne v zásade v kontexte jej úsilia o obmedzenie styku s otcom na najnižšiu možnú mieru. Poukázal na to, že napriek záveru psychologičky o nutnosti dovyšetrenia maloletého matka už v terapii nepokračuje, ale navštívila psychiatricku, podľa správy ktorej sa maloletý upokojoval pozeraním rozprávok v mobile. Keďže maloleťmu boli diagnostikované viaceré poruchy, zúčastnil sa kontrolného vyšetrenia u psychiatričky.

Ďalej dal do pozornosti odvolaciemu súdu, že sa spolu s matkou zúčastňujú psychologického poradenstva na RPPS u psychologičky C. H.; táto im odporučila zabezpečiť pre maloletého filiálnu terapiu, ktorú však ona nezabezpečuje. Otec preto zabezpečil terapiu u L. B. I. v Inštitúte rodinnej terapie, pričom o situácii matku informoval; táto si kontakt na psychologičku vypýtala, ale zatiaľ ju nekontaktovala. Ďalej uviedol, že nijakým spôsobom nespochybnuje znepokojujúce prejavy v správaní maloletého, konštatované psychologičkou a psychiatrickou, ale má intenzívny záujem o jeho zdravý, emocionálny a psychický vývin a zistenie príčin znepokojujúcich prejavov v jeho správaní. Má za to, že jeho obmedzený styk 12,5 hod. v priebehu dvoch týždňov nemôže vyvolať už uvedené prejavy správania. Poukázal na to, že od trinástich mesiacov dochádzalo u maloletého k sérii nepretržitých zmien vo vzťahu k jeho bydlisku a podľa neho takýto život nie je v jeho najlepšom záujme. Pokiaľ psychologička mala podozrenie na neistú vzťahovú väzbu maloletého k blízkym osobám, podľa jemu dostupných informácií neistá vzťahová väzba vzniká ako dôsledok nevhodných reakcií primárnej vzťahovej osoby na potreby dieťaťa, v tomto prípade matky.

Taktiež za nespochybniteľný fakt považoval skutočnosť, že mal. A. používa mobilný telefón za účelom upokojovania a je zjavne na to navyknutý. Navrhol nariadiť tiež znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, resp. psychiatria za účelom posúdenia osobnosti matky, otca a maloletého. Taktiež dal do pozornosti, že matka argumentujúca v neprospech rozšírenia styku otca s maloletým separačnou úzkosťou požiadala o prijatie maloletého do materskej školy už 28.12.2023, preto jej argumentáciu považoval za účelovú.

Hoci nepodal odvolanie proti napadnutému uzneseniu 1, mal za to, že by mal byť jeho styk s maloletým upravený od piatku od 15.30 hod. do nedele do 18.00 hod. tak, ako navrhoval v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 3 ods. 5 písm. a/ CMP), preskúmal napadnuté uznesenia súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 17P/59/2022 - 1002 zo dňa 24.04.2024 (napadnuté uznesenie 1) podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 17P/59/2022 - 1064 (napadnuté uznesenie 2) zo dňa 14.05.2024 podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušil.

10. V prejednávanej veci sa medzi účastníkmi - rodičmi vedie na súde prvej inštancie pod sp. zn. 17P/59/2022 konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A., ktoré ku dnešnému dňu nie je ukončené. Otec sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 25.03.2024 domáhal rozšírenia jeho styku s maloletým, ktorý bol naposledy upravený neodkladným opatrením nariadeným uznesením súdu prvej inštancie č. k. 17P/59/2022 - 559 zo dňa 10.01.2024 tak, aby bol oprávnený stretávať sa s maloletým v každom párnom kalendárnom týždni v čase od piatku 15.30 hod. do nedele do 18.00 hod. Súd prvej inštancie tomuto návrhu čiastočne vyhovel napadnutým uznesením 1. Následne na základe návrhu matky na zrušenie neodkladného opatrenia a na základe ňou podaného odvolania napadnuté uznesenie 1 zrušil napadnutým uznesením 2, pričom súčasne uložil rodičom povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na RPPS v trvaní 6 mesiacov.

11. V režime ust. § 363 CMP môže byť dôvodom pre zrušenie neodkladného opatrenia jednak zmena pomerov, ale aj odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Z procesného hľadiska je takýto procesný postup prípustný v nadväznosti na reálne právne účinky neodkladného opatrenia, t. j. od vykonateľnosti uznesenia, ktorým bolo nariadené, teda aj predtým, ako toto nadobudne právoplatnosť.

Odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie pôvodne nariadené, nadväzuje na znenie § 325 ods. 1 CSP, prípadne ust. § 361 CMP alebo na odpadnutie niektorého z osobitných predpokladov, ktoré definuje zákon pri špecifických neodkladných opatreniach (§ 365 - § 368 CMP). Odpadnutie dôvodov môže spočívať aj v tom, že medzi dotknutými subjektmi sa zmenila alebo nastala nová hmotnoprávna situácia, v dôsledku ktorej zanikla potreba bezodkladnej úpravy pomerov alebo obava z ohrozenia exekúcie.

V prípade, ak došlo k zmene pomerov, vyžaduje sa, aby táto zmena bola podstatná. Teda nie akákoľvek zmena v pomeroch účastníkov je aj dôvodom pre zmenu/zrušenie už nariadeného neodkladného opatrenia.

Možnosť súdu rozhodnúť o zrušení neodkladného opatrenia aj bez návrhu nevyklučuje, aby aj samotný účastník urobil procesný úkon smerujúci k jeho zrušeniu (návrh na zrušenie neodkladného opatrenia) tak, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci.

Právne účinky neodkladného opatrenia zanikajú až právoplatnosťou uznesenia o jeho zrušení.

12. Po vykonaní odvolacieho prieskumu dospel odvolací súd k záveru, podľa ktorého podmienky pre zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného napadnutým uznesením 1 neboli splnené. Podľa názoru odvolacieho súdu v čase medzi vydaním napadnutého uznesenia 1 a napadnutého uznesenia 2 nedošlo totiž k žiadnej zmene pomerov. Úzkostné prežívanie dieťaťa a naviazanosť na matku bola okolnosť existujúca už v čase vydania napadnutého uznesenia 1, matka len túto okolnosť osvedčila novým dôkazom, a to správou detskej psychiatričky. Došlo teda len k zmene dôkaznej situácie. Rovnako neodpadli dôvody, pre ktoré bolo napadnutým uznesením 1 nariadené neodkladné opatrenie. Otec má naďalej záujem na širšom stretávaní sa so synom, pričom na doterajšiu formu styku si už maloletý zvykol.

13. Pokiaľ teda súd prvej inštancie vyhodnotil, že matkou osvedčená nespôsobilosť maloletého na prespávanie u otca, resp. jeho silná naviazanosť na matku a úzkostné prežívanie separácie, sú zmenou pomerov oproti obdobiu, keď bolo nariadené neodkladné opatrenie napadnutým uznesením 1, je tento jeho záver a rovnako aj jeho procesný postup podľa § 363 CMP, ktorým napadnuté uznesenie 1 zrušil, nesprávny. Odvolací súd konštatuje, že podmienky pre zrušenie napadnutého uznesenia 1 neboli splnené. Matkou predložené dôkazy a jej tvrdenia a námietky podané po vydaní napadnutého uznesenia 1 však mali byť predmetom prieskumu v rámci odvolacieho konania pred odvolacím súdom, ktorý by posúdil jeho vecnú správnosť/nesprávnosť. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje dôvodnosť odvolacej námietky otca (v odvolaní proti napadnutému uzneseniu 2), podľa ktorej takýmto postupom súd prvej inštancie obišiel zákonom predvídaný postup prieskumu napadnutého uznesenia 1 v odvolacom konaní odvolacím súdom, a to navyše za okolnosti, keď sa matka takéhoto prieskumu domáhala aj riadne a včas podaným odvolaním. Nepatrí do právomoci súdu prvej inštancie meniť

vlastné rozhodnutie (s výnimkou autoremedúry podľa § 376 CSP), pričom, ako už bolo uvedené, matkou vznesené námietky neboli dôvodom pre zrušenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom k uvedenému odvolaciemu súdu nezostalo iné ako napadnuté uznesenie 2 vo výroku I. zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP, nakoľko nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, neexistovali.

14. Následne odvolací súd na základe matkou podaného odvolania pristúpil k odvolaciemu prieskumu napadnutého uznesenia 1, t. j. či boli splnené podmienky pre nariadenie nového neodkladného opatrenia o rozšírení styku otca s dieťaťom.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že posledná úprava styku otca s maloletým nariadená neodkladným opatrením zo dňa 10.01.2024 trvá a dodržiava sa, a to aj v prípade choroby maloletého; maloletý si naň ako aj na odlúčenie od matky počas dňa zvykol. Pokiaľ súd prvej inštancie rozšírenie styku otca s maloletým odôvodnil tým, že je potrebné dať otcovi priestor na rozvíjanie vzťahu so synom, a to vrátane nočného prespávania u otca, nepovažuje uvedený úmysel odvolací súd za dôvod, pre ktorý je nutné, navyše po veľmi krátkom čase (po cca troch mesiacoch) opätovne zasiahnuť do pomerov účastníkov konania. Pokiaľ súd prvej inštancie tvrdil, že otec preukázal naliehavú potrebu bezodkladnej úpravy styku jeho rozšírením o nočné prespávanie, nie je zrejmé, čo okrem preukázateľného záujmu otca na rozšírení styku takýto postup odôvodňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu je aktuálne styk otca s maloletým zabezpečený, a to v nevyhnutnom rozsahu so zohľadnením veku dieťaťa, ako aj skutočnosti, že otec nebýva v mieste bydliska maloletého. Na nedostatok bezodkladnej potreby úpravy pomerov poukazovala i matka tak v návrhu na zrušenie napadnutého uznesenia 1, ako aj v odvolaní voči tomuto rozhodnutiu. S jej odvolacími námietkami sa odvolací súd v zásade stotožňuje, resp. dáva jej za pravdu, že nedošlo k žiadnym významným okolnostiam, ktoré by odôvodňovali zmenu úpravy nariadenú neodkladným opatrením zo dňa 10.01.2024. Odvolací súd preto situáciu nevyhodnotil ako naliehavú a ani podmienky pre nariadenie nového neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletým za splnené.

15. Navyše odvolací súd konštatuje, že v čase vydania napadnutého uznesenia 1 nemal súd prvej inštancie osvedčenú ani pripravenosť maloletého na zotrvanie v starostlivosti otca počas noci, ktorú okolnosť namietala tak matka ako aj kolízny opatrovník. Rovnako nemal osvedčené, že je otec plne spôsobilý zabezpečiť nepretržitú starostlivosť o tak malé dieťa počas dvoch dní, najmä keď z doterajšieho priebehu výkonu práva styku vyplynulo, že otec v prípade kritickej situácie s maloletým kontaktuje matku. Naopak, odvolací súd mal za to, že matka správou detskej psychiatričky osvedčila nepripravenosť maloletého na prespávanie u otca, ktorá okolnosť je vzhľadom na vek dieťaťa a jeho naviazanosť na matku prirodzená.

16. Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd napadnuté uznesenie 1 ako vecne nesprávne zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Má za to, že stretávanie otca s maloletým je zabezpečené dostatočne v nevyhnutnej miere a nie je na mieste tento režim meniť ďalším neodkladným opatrením už po niekoľkých mesiacoch od poslednej úpravy styku. V záujme maloletého dieťaťa je, aby súd prvej inštancie v súlade s čl. 5 ods. 2 CMP čím skôr rozhodol vo veci samej, po vykonaní dôkladného dokazovania, a tak naplnil právo účastníkov na včasné rozhodnutie vo veci. V tejto súvislosti odvolací súd upozorňuje rodičov, že podávaním návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia a prípadných následných opravných prostriedkov sami predlžujú konanie a spôsobujú zbytočné prietahy.

17. Čo sa týka výchovného opatrenia nariadeného výrokom II. napadnutého uznesenia 2, a to uloženej povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na RPPS, aj v tejto časti odvolací súd napadnuté uznesenie 2 podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušil, konštatujúc, že nebola osvedčená naliehavosť zásahu do pomerov účastníkov konania. Hoci z predložených správ psychologičky a psychiatričky vyplývajú ťažkosti dieťaťa (porucha správania, úzkosť, nočná hrôza) a rodičom bolo odporúčané vyhľadanie psychologičkej starostlivosti a pomoci, uvedené samo o sebe nie je dôvodom pre nariadenie takejto pomoci/terapie neodkladným opatrením. Z dosiaľ vykonaného dokazovania je zrejmé, že rodičia vyhľadávajú psychiatrickú či psychologickú pomoc pre dieťa a aj sami sa dobrovoľne zúčastňovali poradenstva na RPPS. Súčasne z uvedených správ nevyplýva taká závažnosť/naliehavosť situácie, ktorá by vyžadovala bezodkladný zásah súdu. Aj v tomto prípade teda podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené.

18. Navyše, podľa názoru odvolacieho súdu je rozhodnutie súd prvej inštancie v tejto časti aj predčasné, keď účastníkov zaviazal (aj keď len v odôvodnení) na absolvovanie filiálnej terapie u konkrétneho

pracovníka RPPS ÚPSVaR Lučenec, pričom si vopred nezistil, či táto osoba má na vedenie takejto terapie príslušné vzdelanie (spôsobilosť). Súdu prvej inštancie nič nebráni, aby v ďalšom konaní uvedené okolnosti preskúmal a prípadné výchovné opatrenie nariadil rozhodnutím vo veci samej.

19. Pre úplnosť odvolací súd k námietke otca o miestnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie konať vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností dodáva, že odvolací súd nie je oprávnený v tomto štádiu konania dávať príkazy súdu prvej inštancie, či má (resp. nemá) postúpiť vec inému súdu; uvedené je na uvážení súdu prvej inštancie. Krajský súd v Žiline ako nadriadený súd rozhoduje o miestnej príslušnosti len v prípadoch predpokladaných ust. § 6 ods. 2 CMP a § 112 ods. 2 CMP, t. j. v prípadoch, keď súd, ktorému vec bola postúpená resp. prenesená, s takýmto postupom nesúhlasí.

20. V prejednávanej veci je zákonná sudkyňa názoru, podľa ktorého Okresný súd Lučenec je miestne príslušný na prejednanie veci o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. a táto príslušnosť trvá. Neprihliadnutie na námietku miestnej nepríslušnosti je pritom povinná odôvodniť v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí; námietka nepríslušnosti súdu prvej inštancie môže byť následne preskúmaná v rámci odvolacieho konania vedeného na základe odvolania podaného proti konečnému rozhodnutiu.

21. O prípadných nárokoch tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu, na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).